

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : (Özer YERSÜREN adına)
Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

VEKİLİ : Av. Birgül DEĞİRMENÇİ
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVALI) : Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü - İZMİR

VEKİLİ [REDACTED]
[REDACTED]

İSTEMİN KONUSU : İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesinin 18/12/2020 gün ve E:2020/414, K:2020/1415 sayılı kararının, temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Sosyoloji bölümünde yüksek lisans öğrencisi olan davacının, devlet memurluğundan Kanun Hükmünde Kararname ile çıkarıldığından bahisle öğrenciliğinin sona erdirilmesine ilişkin 27.02.2019 tarih ve 07 sayılı Enstitü Yönetim Kurulu kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: İzmir 4. İdare Mahkemesince verilen 13/11/2019 tarih ve E:2019/515, K:2019/1155 sayılı kararda; Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında araştırma görevlisi kadrosu ile yüksek lisans programı öğrencisi olan davacının, 08/07/2018 tarih ve 30472 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 701 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin eki listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarıldığı, yüksek lisans öğrencisi olan davacının Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulunun 18.04.2018 tarih ve 16 sayılı kararının 2/c maddesinden bahisle Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 07.03.2019 tarih ve 3254 sayılı işlemi ile 27.02.2019 tarihinden itibaren Enstitüden kaydının silinmesi üzerine bakılan davanın açıldığı, her ne kadar davacı, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğundan bahisle 08/07/2018 tarih ve 30472 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 701 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin eki listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılmış ise de, bu hususun yukarıda metnine yer verilen Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına İlişkin Usul ve Esasların 10. maddesinin 4. fıkrasında yer alan kural uyarınca yüksek lisans eğitimi ile ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğurmayacağı, öte yandan, herhangi bir öğrencinin, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek fiillerini işlediğinin mahkeme kararıyla ortaya konulması durumunda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 54/a ve Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 9. maddesi uyarınca

yüksekö retim kurumundan çıkarma cezası ile cezalandırılacağı, davacı hakkında dava konusu i lemin sebebini oluşturan terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu veya oluşmuş veya gruplara üyesi i, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu yöneltmiş kesinleşmiş mahkeme kararının bulunmadığı, e itim hakkının T.C. Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınması ve davacının ara tırma görevlisi kadrosu ile ilgili i nin kesilmesi olmasının yüksek lisans e itimi ile de ilgili i nin kesilmesi sonucunu doğurmayacağı, Yüksekö retim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulunun 18.04.2018 tarih ve 16 sayılı kararının 2/c maddesi gereği davalı idarece davacının Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden kaydının silinmesine ilişkin dava konusu i lemden hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu i lemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge dare Mahkemesi kararının özeti: zmir Bölge dare Mahkemesi 5. dairesi Dava Dairesince; Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Genel Sosyoloji ve Metodoloji Anabilim Dalı kadrosuna Ö retim Üyesi Yeti tirme (ÖYP) Programı kapsamında ara tırma görevlisi olarak atanıp 19.09.2014 tarihinde göreve başlayan davacının, Ö retim Üyesi Yeti tirme Programına ilişkin Usul ve Esaslar'ın 9. maddesinin 5. Fıkrası uyarınca Ö retim Üyesi Yeti tirme Programı (ÖYP) kapsamında Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans yapmak üzere kadrosuna başlı olarak, yüksek lisans öğrencilik kaydının 18.02.2015 tarihinde yapıldığı, 08/07/2018 tarih ve 30472 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 701 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin eki listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarıldığı, yüksek lisans öğrencisi olan davacının Yüksekö retim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulunun 18.04.2018 tarih ve 16 sayılı kararının 2/c maddesinden bahisle Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 07.03.2019 tarih ve 3254 sayılı i lemi ile 27.02.2019 tarihinden itibaren Enstitüden kaydının silinmesi üzerine bakılan davanın açıldığı, Uyu mazlık konusu olayda davacının genel kontenjan dahilinde sınavla lisansüstü e itime başlayan öğrencilerden olmadığı, ÖYP için belirlenen özel kontenjanlar dahilinde kadrolarına başlı olarak sınavsız şekilde yüksek lisans e itimine başlayan öğrencilerden olduğu, söz konusu e itime başlamanın tamamen kadrosuna başlı olarak tesis edildiği, mezuniyet sonrası hizmet zorunluluğunda bulunan ÖYP lisansüstü e itim kontenjanlarının, kamu görevinden çıkarılması, ö retim elemanı olarak çalışması mümkün olmayacak adayla ilgili edilmesinin ÖYP'den beklenen kamu yararı ile çeliştiği, neticede dava konusu olan i lemden hukuka aykırılık olmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun **kabulüyle**, zmir 4. dare Mahkemesi'nin 13/11/2019 gün ve E: 2019/515, K: 2019/1155 sayılı kararının **kaldırılmasına, davanın reddine** karar verilmiştir.

TEMYZ EDEN N DD ALARI : Davacı tarafından, memuriyetten ihracı sonrası takip eden güz dönemi ve bahar döneminde kaydının yenilendiği, temel haklardan biri olan e itim hakkının hakka ve mevzuata aykırı olarak kısıtlandığı, temyiz isteminin kabulü gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacının sözde barış bildirgesini imzalayan akademisyenlerden olması sebebiyle 701 sayılı Kanun Hükmünde Karamameye ekli listede ismine yer verilmek suretiyle kamu görevinden çıkarıldığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 18.04.2018 tarih ve 16 sayılı Yürütme Kurulu Kararının 2-c maddesi gereğince Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında görev yapan davacının öğrencilikle iliğinin kesildiği, tesis edilen işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ [REDACTED] N DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile isteme konu İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Sosyoloji bölümünde yüksek lisans öğrencisi olan davacının, devlet memurluğundan Kanun Hükmünde Kararname ile çıkarıldığından bahisle öğrenciliğinin sona erdirilmesine ilişkin 27.02.2019 tarih ve 07 sayılı Enstitü Yönetim Kurulu kararının iptali istenilmiştir.

İLGİLİ MEVZUAT:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42.maddesinde, "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz. Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır...Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez..." hükmüne yer verilmiştir.

Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına İlişkin Usul ve Esasların, Yükseköğretim Genel Kurulu'nun 12/02/2015 tarihli kararı ile değiştirilen 10. maddesinin 4. fıkrasında, "YÖK tarafından ilan edilen lisansüstü eğitim kontenjanlarına yerleştirilen araştırma görevlilerinin öğretim üyesi yetiştirme kadrosu ile ilişkilerinin kesilmesi halinde, lisansüstü eğitimle de ilişkileri kesilir" kuralı yer almakta iken, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 15/10/2015 günlü ve E:2015/1112 sayılı kararıyla Anayasa'nın kimsenin, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağına ilişkin hükmü ile Avrupa İnsan hakları Mahkemesi'nin

Sözle me'ye taraf bir ülkenin kendi egemenli i altında olan ki ileri halihazırda mevcut olan e itim kurumlarına eri im hakkından hukuka aykırı olarak mahrum bırakamayaca ı ve bu hakkın yüksekö retimi de kapsadı ı yönündeki kararları gözönünde bulunduruldu unda, Anayasa ve Avrupa nsan Hakları Sözle mesi ile koruma altına alınan e itim hakkından yoksun bırakılma sonucunu do uran dava konusu i lemde hukuka uygunluk bulunmadı ı gerekçesiyle yürütülmesinin durdurulmasına karar verildi i, bu karar gere ince Yüksekö retim Genel Kurulunun 04/02/2016 tarihli kararıyla söz konusu Esasların 10. maddesinin 4. fıkrasının "YÖK tarafından ilan edilen lisansüstü e itim kontenjanlarına yerle tirilen ara tırma görevlilerinin ÖYP kadrosu ile ili iklerinin kesilmesi lisansüstü e itimle de ili i in kesilmesi neticesini do urmaz." ekinde de i tirilmi tir.

Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı Yürütme Kurulu, 18.04.2018 tarih ve 16 sayılı kararının 2. maddesi (c) bendi ile; "Kamu görevinden çıkarılan veya aç ı a alınan Ö retim Üyesi Yeti tirme Programı (ÖYP) kapsamında ara tırma görevlisi olanlar" bakımından, " (c) Genel kontenjan dahilinde lisanüstü e itime ba lamayıp da Ö retim Üyesi Yeti tirme Programına li kin Usul ve Esaslar çerçevesinde ve ÖYP için belirlenen özel kontenjanlar dahilinde kadrolarına ba lı olarak sınavsız ekilde lisansüstü e itimlerine ba layıp sürdüren ara tırma görevlilerinin kamu görevinden çıkarılmalarıyla birlikte ö renciliklerinin de sona ermesi gerekece inden ders kayıtlarının yapılmasının uygun olmayaca ına" karar vermi tir.

18.08.2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yüksekö retim Kurumları Ö renci Disiplin Yönetmeli inin "Yüksekö retim Kurumundan Çıkarma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları" ba lıklı 9/1-a maddesinde; "mahkeme kararıyla kesinle mi olmak kaydıyla, suç i lemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek" fiilinin yüksekö retim kurumundan çıkarma cezası gerektirdi i düzenlemesine yer verilmi tir.

HUKUK DE ERLEND RME:

E itim hakkının T.C. Anayasası ve Avrupa nsan Hakları Sözle mesi ile güvence altına alınmı oldu u hususu göz önüne alındı ında, davacının ara tırma görevlisi kadrosu ile ili i inin kesilmi olmasının yüksek lisans e itimi ile de ili i inin kesilmesi sonucunu do urmayaca ı açıktır.

Yüksekö retim Kurulu Ba kanlı ı Yürütme Kurulunun 18.04.2018 tarih ve 16 sayılı kararının 2/c maddesi gere i davalı idarece davacının Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden kaydının silinmesine ili kin dava konusu i lem tesis edilmi ise de, yüksekö retim kurumlarında ö renci statüsünde bulunan ki ilerin bu statülerinin sona erdirilmesi hususu ilgili disiplin mevzuatı hükümlerine tabidir. Yüksekö retim Kurumları Ö renci Disiplin Yönetmeli i hükümlerine göre, herhangi bir ö rencinin, suç i lemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek fiillerini i ledi inin Mahkeme kararıyla ortaya konulması ve söz konusu kararın kesinle mesi durumunda yüksekö retim kurumundan çıkarma cezası ile cezalandırılabilice i açıktır.

Bu durumda, davacının suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek fiillerinden herhangi biri ya da hepsini işlediğine veya bu yönde eylemde/faaliyette bulunduğu dair adli yargı mahkemelerince verilen kesinleşmiş bir karar bulunmadığı, dolayısıyla ortada Yönetmeliğin 9/1-a maddesi uyarınca verilmiş böyle bir karar olmadan yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer yandan, davacı hakkında Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 9/1-a maddesi uyarınca suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek fiillerinden dolayı mahkumiyet hükmü kurulması ve söz konusu hükmün kesinleşmesi durumunda, idarece yeniden işlem tesis edilebileceği de açıktır.

Bu itibarla dava konusu işlemde hukuka uygunluk görülmemiş olup, temyize konu İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
2. İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesinin 18/12/2020 gün ve E:2020/414, K:2020/1415 sayılı kararının **BOZULMASINA**,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesine gönderilmesine, 20/01/2022 tarihinde kesin olarak oybirliği ile karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye